

Politisk plattform for Norges BygdekvinneLag

Høringsdokument

*Lagets formål er å samle kvinner som ser betydningen av aktive bygdemiljø og primærnæringene.
Norges BygdekvinneLag er en partipolitisk nøytral organisasjon som skal ivareta kvinnenenes og bygdefolkets kulturelle, sosiale og økonomiske interesser, og bygger på likeverd, demokrati og kristen kulturarv.*

1 Gode liv i levende bygder

2 Norges Bygdekvinnelag ønsker et samfunn der alle har like muligheter uavhengig av hvor de bor.
3 Langsiktig og kunnskapsbasert forvaltning av menneskelige, kulturelle og naturgitte ressurser i hele
4 landet har bidratt til at Norge i dag er blant verdens beste land å bo i. Dette er også en bærekraftig
5 samfunnsmodell for framtida.

6

7 Over lengre tid har flyttemønsteret vist at flere kvinner enn menn flytter fra distriktene til byene, med
8 utdanning og arbeid som viktige motiver. Dette skaper en kjønnskjevhet i Bygde-Norge, og gjør
9 lokalsamfunnene fattigere på menneskelige ressurser, mangfold og innovasjon. Norges
10 Bygdekvinnelag vil jobbe for å snu denne utviklingen.

11

12 Gode tilbud der vi bor

13 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 14 - Alle skal ha likeverdig tilgang til gode offentlige tjenester uavhengig av hvor de bor. Dette er
15 viktig for trygghet, trivsel og bolyst.
- 16 - Det er viktig å styrke butikker i distrikts-Norge. Nærbutikken har stor betydning, både som
17 sosial møteplass, men også fordi de i økende grad rommer flere ulike funksjoner og tjenester.
- 18 - Vi må satse på framtidens samferdselsløsninger og bygge ut digital infrastruktur i hele
19 landet. Digitale og teknologiske løsninger gjør det lettere å etablere næring og bosette seg i
20 hele landet, fordi de fysiske avstandene får mindre betydning. Samtidig må vi legge til rette for
21 trygge og miljøvennlige transportløsninger i hele landet.
- 22 - Vi trenger ordninger som bidrar til et godt og variert kulturtilbud i hele landet. Dette er viktig
23 for trivsel og bostedsattraktivitet.

24

25 Primærnæringene: hjørnestein i Bygde-Norge

26 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 27 - Gode rammevilkår, lokalt eierskap og tilrettelegging for lokal ressursutnyttelse er en
28 forutsetning for økt verdiskaping, arbeidsplasser og bosetting i hele landet. Primærnæringene
29 står for et stort antall arbeidsplasser, og er i tillegg fundamentet for et mangfold av
30 lokalmatprodusenter, reiselivsbedrifter og andre lokale servicetilbud.
- 31 - Vi må satse på forskning og utvikling av fornybare produkter og tjenester med utgangspunkt i
32 jordbruk, skogbruk og havbruk, fordi potensialet for framtidige arbeidsplasser og verdiskaping
33 er stort.

34

35 Innovasjon og næringsutvikling

36 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 37 - Lokal innovasjon og entreprenørskap må oppmuntres gjennom politiske virkemidler. Det må
38 satses spesielt på å tilrettelegge for kvinner, for å øke andelen kvinner som selvstendige
39 næringsdrivende.
- 40 - Vi må tilrettelegge for næringsutvikling med utgangspunkt i lokale håndverkstradisjoner, som
41 et ledd i å ta vare på og utvikle norsk kulturarv.

42

43 Frivilligheten: bærebjelke i samfunnsstrukturen

44 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 45 - Vi trenger gode og forutsigbare rammevilkår som legger til rette for frivillig engasjement og
46 gjør det enklere å drive frivillige organisasjoner. Frivilligheten er en bærebjelke i gode og
47 trygge lokalsamfunn, og er viktig for opplæring og rekruttering av kvinner til posisjoner i
48 politikk, organisasjons- og næringsliv.

49

50

51

52 Likestilling, inkludering og mangfold

53 Norges Bygdekvinnelag mener at alle skal ha like muligheter, retter og plikter til å delta i samfunnet.
54 Deltakelse er viktig for at samfunnet skal kunne nyttiggjøre seg alle ressurser i folk, og for den enkeltes
55 livssituasjon. Fremdeles ser vi forskjeller som kun kan forklares med kjønn, og dette må vi endre på slik
56 at alle kan delta i samfunnet på like vilkår.

57

58 Norge er et flerkulturelt samfunn. Vi mener at dette gjør samfunnet vårt rikere på kunnskap,
59 meninger, kultur og tradisjoner.

60

61 Et likestilt arbeidsliv

62 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 63 - Det må gis lik lønn for likt arbeid, og vi trenger politiske tiltak for å sikre et mer likestilt
64 arbeidsmarked.
- 65 - Retten til heltidsarbeid bør lovfestes. I mange kvinnedominerte yrker er graden av ufrivillig
66 deltid høy, og dette har stor betydning for karrieremuligheter, lønn og pensjonsopptjening.

67

68 Kvinners innflytelse og livsvilkår

69 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 70 - Kvinner som deler eiendom eller bedrift med partner må sikres juridiske rettigheter og
71 kunnskap om disse rettighetene.
- 72 - Vi må jobbe aktivt for å stoppe vold og overgrep mot kvinner nasjonalt og internasjonalt.
- 73 - Mulighet til å ta utdanning, adgang til arbeid og økonomisk selvstendighet er nødvendige
74 forutsetninger for reell bestemmelsesrett over eget liv. Dette er spesielt viktig for å styrke
75 minoritetskvinnens posisjon i samfunnet, fordi disse kvinnene er mer utsatt for flerdimensjonal
76 diskriminering.

77

78 Felleskap og mangfold

79 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 80 - Vi må skape et felleskap med basis i felles verdier og grunnleggende plikter og rettigheter som
81 gjelder alle. Samtidig må det være rom for forskjeller i kultur, livssyn, leveste og meninger i et
82 demokratisk og fritt samfunn.
- 83 - Vi må bygge fellesskap mellom alle kvinner i Norge, og jobbe aktivt for å inkludere innflyttere i
84 våre lokalsamfunn.

85

86

87 Mat og miljø

88 For Norges Bygdekvinnelag er det grunnleggende at alle skal kunne lage og spise sunn og god mat. Det
89 forutsetter tilgang til trygge råvarer og kunnskap om hvordan disse skal brukes. Dette er også viktig for
90 å bevare norsk matkultur.

91 Miljøet er et felles gode som alle; myndigheter, produsenter og forbrukere, plikter til å forvalte og
92 bevare for framtidige generasjoner.

93

94 Bærekraftig matproduksjon

95 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 96 - Naturressurser i jord, skog og hav må forvaltes i et langsiktig perspektiv. Det må gis insentiver
97 som reduserer matproduksjonens belastning på klima og miljø, ivaretar dyre- og plantehelse
98 og sikrer god jord- og vannkvalitet.
- 99 - Vi bør øke produksjonen av økologisk mat for å dekke etterspørselen og fordi økologisk
100 landbruk er en pådriver innen miljøvennlig matproduksjon.

101

102

103 **Matsikkerhet og beredskap**

104 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 105 - Landbruket må få rammevilkår som gir mer mat på norske ressurser og som hindrer at arealer
- 106 går ut av drift, for å styrke den nasjonale beredskapen og ta hensyn til den internasjonale
- 107 matvaresituasjonen.
- 108 - Det må opprettes et nasjonalt beredskapslager, med kapasitet for matkorn, såkorn og fôr til
- 109 ett år.
- 110 - Det nasjonale jordvernet må styrkes, med mål om en nullvisjon for nedbygging av dyrka og
- 111 dyrkbar mark.
- 112 - Vi må opprettholde og styrke kompetansen om matproduksjon, blant annet gjennom gode
- 113 skole- og utdanningstilbud i hele landet.

114

115 **Genmodifiserte organismer**

116 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 117 - Forbrukere og matprodusenter må ha rett til å velge GMO-fri mat, fôr, frø og dyr og at vi må
- 118 ha en «føre-var»-basert tilnærming innen lovregulering og anvendelse av GMO. Dette gjelder
- 119 også for nye, genredigert organismer, fordi det er behov for mer kunnskap om de langsiktige
- 120 konsekvensene for mennesker, dyr og økosystemer

121

122 **Forbrukermakt**

123 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 124 - Vi må innføre «Lov om god handelsskikk», som ett av flere tiltak for å begrense
- 125 maktkonsentrasjonen i verdikjeden for mat. Det vil forenkle produsenters tilgang til markedet
- 126 og gi forbrukerne større valgmulighet.
- 127 - Vi må ha obligatorisk merking av innhold, produsent og produksjonssted på alle matvarer, slik
- 128 at vi som forbrukere lettere kan ta kvalifiserte valg.

129

130 **Mat og oppvekst**

131 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 132 - Faget «Mat og helse» må prioriteres i skolen, fordi kunnskap om kosthold og matlaging er
- 133 avgjørende for god folkehelse.
- 134 - Det må innføres et gratis skolemåltid som et forebyggende helsetiltak, og fordi dette vil øke
- 135 elevenes konsentrasjon, trivsel og utjevne forskjeller.

136

137 **Bærekraftig forbruk**

138 *Norges Bygdekvinnelag mener at ...*

- 139 - Vi må få en lov mot matkasting, for å redusere matsvinnet av hensyn til klima og den
- 140 internasjonale matvaresituasjonen.
- 141 - Det må tas initiativ til utvikling av bærekraftige emballasjealternativer, plastemballering av
- 142 mat bør begrenses og mikroplast bør forbys, fordi plast og plastavfall er et betydelig
- 143 miljøproblem.